

Stockholm den 21 januari 2010

R-2009/2052

Till Justitiedepartementet

Ju2009/7919/DOM

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 21 oktober 2009 beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet Ökad säkerhet i domstol, SOU 2009:78.

Advokatsamfundet, som tillstyrker att säkerheten i landets domstolar och skyddet för enskilda ökas i så stor utsträckning som möjligt, har i huvudsak ingen erinran mot utredningens förslag.

Advokatsamfundet anser dock att det, även utan ett konkret farerekvisit, kan sättas i fråga om förslaget rörande fasta (i realiteten permanenta) säkerhetskontroller är helt förenligt med den grundlagsfästa förhandlingsoffentligheten och integritetsskyddet.¹ Även om det enligt förslaget inte längre ska krävas att det föreligger en konkret risk för allvarlig brottslighet för att besluta om säkerhetskontroll, utan endast att kontrollen ska syfta till att förebygga sådan brottslighet, måste ändå någon form av riskbedömning göras. För att förhandlingsoffentligheten ska kunna sättas åt sidan krävs därmed att de fasta säkerhetskontrollerna anses vara nödvändiga, ändamålsenliga och proportionerliga. Fasta säkerhetskontroller måste alltså förutsätta att det i det enskilda fallet bedömts att säkerhetsriskerna inte kan minimeras till en acceptabel nivå genom andra mindre ingripande åtgärder. Enligt Advokatsamfundet är det tveksamt om så verkligen kan anses vara fallet i fråga om användandet av mer eller mindre permanenta inpasseringskontroller genom larmbågar i domstolarnas entréer eller utanför sessionssalar.

Advokatsamfundet anser även i fråga om vilka som ska undantas från säkerhetskontroll, att det är av största vikt att huvudregeln (5 § första respektive andra stycket) om att advokater m.fl. undantas från kravet på säkerhetskontroll, upprätthålls och inte åsidosätts vid den praktiska tillämpningen. Det är viktigt att undantagsregeln om att personer som annars är undantagna ska omfattas av kontrollen (5 § tredje stycket), inte används i större utsträckning än vad som är absolut nödvändigt. I de undantagsfall då domstolen beslutar att kontrollen ska

---

¹ Se tidigare överväganden ang. förhandlingsoffentligheten i prop. 2000/01:32 s. 38 och 40 f.

omfatta även sådana personer som annars normalt är undantagna från kontroll, bör rättens aktörer (särskilt advokater och åklagare) behandlas lika. Det är t.ex. mycket viktigt för den som är misstänkt för ett brott att dennes ombud och biträde inte behandlas annorlunda än åklagaren vid domstolens säkerhetskontroll. Skönsmässiga bedömningar utifrån vem som för säkerhetskontrollpersonalen är ”känd” måste också undvikas.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg